

CARTELL DE LUXE pàg 10
Cerdanyola ho dona tot pel Roser de Maig: The Tyets, Bustamante, OBK i Merche

RIPOLLET pàg 16
La cineasta Belén Funes fa triplet al Festival de Màlaga amb 'Los Tortuga'

líniavallès

12 anys

cerdanyola · barberà · ripollet Abril 2025 · Núm. 139 · liniavalles.cat

Creixen els problemes per arribar a la UAB en tren i bus

L'última vaga de Rodalies i les contínues afectacions al transport públic crispem l'alumnat de la universitat pàg 3

Foto: Pastisseria La Palma

Ho tornen a fer

La Palma fa una de les millors mones del país pàg 15

A L'EFB RIPOLLET pàg 20
Naila Calderón, l'única entrenadora d'un primer equip de futbol masculí

REFERENT EDITORIAL pàg 10
Cerdanyola mourà 40 milions de llibres l'any

BARBERÀ pàg 15
Triple aliança per impulsar l'economia de la comarca

FUGINT DEL 'BURNOUT' pàg 23
Això és el que has de fer si no et vols cremar a la feina

A FONS

El passat esclavista de la metròpoli

Ni fets aïllats ni un 'negoci' d'uns quants: els experts narren la història pàgs 12 i 13

'CULTURA B'

Transformar un barri des d'un altell

L'Haltell promou treballs socials i de memòria sobre un barri hospitalenc pàg 18

DES DEL SEGLE XIII

Ripollet, capital de la 'Tuna'

Sis grups de 'tunos' participaran en la Trobada Anual a la ciutat pàg 16

Juvé & Camps

El valor d'obrir camí

www.juveycamps.com

Una gimcana per anar a la uni

» Estudiants de l'Autònoma estan farts dels problemes que tenen per arribar-hi en transport públic
 » L'última vaga a Rodalies i les contínues afectacions al servei han augmentat el malestar generalitzat

Olga García
CERDANYOLA

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) se situa cada any entre les millors universitats del món segons el World University Ranking i, darrerament, també com la millor d'Espanya, tal com indica la classificació de la Fundación Conocimiento y Desarrollo. Cerdanyola està ben orgullosa de tenir-la i, de fet, és un dels motors de la ciutat, que l'ha convertit en tot un pol d'atracció de coneixement i talent. Tanmateix, arribar-hi en transport públic no és una tasca fàcil.

Milers d'estudiants pateixen les conseqüències de la mala connexió que hi ha entre els seus respectius municipis i la UAB, un fet que s'agreuja pel mal funcionament de Rodalies, especialment les últimes setmanes. A causa de la darrera vaga i de les repetides incidències a diverses línies, fins i tot els estudiants de Cerdanyola, que tenen la universitat al seu municipi, han viscut tota una odissea per arribar a classe. Farts de la situació, posen el crit al cel i demanen millores reals.

VIURE AL TREN

L'Aina Lloreda, estudiant del Grau en Ciències Ambientals, és de Gualba (Vallès Oriental) i aquest curs ha decidit mudar-se a Cerdanyola, on comparteix pis. "Per anar des de casa fins a la universitat havia de fer peripècies", recorda en declaracions a *Línia Vallès*. La seva ruta habitual consistia a agafar un autobús que la portava fins a Sant Celoni, on agafava l'R2 de Rodalies fins a Granollers. Allà feia transbord amb l'R8, que només té un tren per hora i sentit, fins a Cerdanyola-Universitat. "El problema és que mai em quadrava bé el transbord i acabava tardant fins a dues hores i mitja en anar fins a la UAB. Em passava més temps al tren que a la uni", lamenta.

Tot i que ara és més a prop de la universitat en viure a Cerdanyola, l'Aina no ha evitat les darreres afectacions a Rodalies. "Amb la vaga hi ha hagut dies que els trens de l'R7 no han passat i els busos anaven tan plens que ni tan sols s'aturaven a les parades", apunta. Precisament, a causa de la desconfiança que transmet el servei de Rodalies, "el bus s'ha convertit en l'elecció de la majoria dels estudiants que van de Cerdanyola a la UAB perquè mai falla, però des de fa mesos costa trobar-hi lloc en hora punta", explica la jove.

Un dels busos que va de Cerdanyola a la UAB, complet durant un dels darrers dies de vaga de Rodalies. Foto: Albert Segura/ACN

De la mateixa manera, l'Hugo Martínez, de Moià (Osona) i estudiant de Geologia, també pateix problemes de mobilitat a l'hora d'anar a estudiar. Tot i tenir un bus que va des del seu poble fins a la UAB, l'escassa freqüència de pas no li permet tornar a casa. "Tenim pràctiques que no ens podem saltar fins a les set de la tarda i l'últim bus surt a dos quarts de set", assenyala. La seva alternativa és viure, entre setmana, a casa dels seus sogres a Granollers. "Si no pogués fer això, hauria d'anar cap a Barcelona a agafar l'R3 fins a Vic, on els meus pares m'haurien d'anar a buscar en cotxe. En total, més de dues hores de trajecte", detalla.

"Per anar des de casa fins a la universitat he de fer peripècies", diu una estudiant

Com en els dos casos anteriors, els estudiants que viuen al Maresme i al Baix Llobregat també ho tenen complicat per anar fins a la UAB en tren. Han de fer, obligatòriament, transbord a Barcelona. Mentrestant, el servei de bus des d'aquestes dues comarques fins a la UAB tampoc acaba de ser del tot eficient, ja que municipis com Gavà, Vila-

decans o Castelldefels, per exemple, no tenen fil directe a la UAB. Al Maresme, només compten amb aquest servei directe Mataró i Argentona.

PREOCUPACIÓ COMPARTIDA

En aquest context, els estudiants es mostren desesperats pels problemes de mobilitat i per haver de perdre classe repetidament a causa de les contínues incidències a Rodalies. "Estem farts dels trens que no arriben i del transport privat inaccessible. La inacció de les institucions ens aboca a la precarietat", lamenten des del Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans-UAB. A la vegada, també alerten que "sense un increment de les línies de bus -ara amb més demanda pel mal funcionament de Rodalies- que garanteixi aquest servei per a tothom, aquesta opció tampoc serà viable".

Paral·lelament, des de les assemblees dels diversos estudis de la universitat s'han posat sobre la taula els problemes de mobilitat i s'han reclamat millores, com també ha fet un grup d'estudiants del Baix Llobregat, que va recollir firmes per demanar una línia de bus semidirecta a la UAB. De la mateixa manera, les joventuts d'ERC de poblacions del mateix Baix Llobregat han demanat solucions, així com el Consell Comarcal del Vallès Oriental,

mentre que diversos ajuntaments han tractat el tema a través de mocions. Això mostra, per tant, que els problemes de mobilitat fins a la UAB són una preocupació compartida.

"Estem farts dels trens que no arriben", lamenten des del Sindicat d'Estudiants

Per la seva banda, Marc Taulats, membre de la Plataforma per a la Promoció del Transport Públic (PTP), posa al centre del problema "la centralitat amb què està pensada la mobilitat catalana i la ubicació descentralitzada de la UAB". "El servei de transport públic està ideat des de Barcelona i, per això, per anar fins a qualsevol punt cal passar per allà", apunta. De fet, exceptuant l'R8, tota la resta de línies de Rodalies passen per la capital. "I el servei de Ferrocarrils de la Generalitat per exemple, que és sense dubte el que millor funciona, només dona servei a Barcelona i a pocs municipis més del seu voltant", afegeix Taulats.

Per al membre de la PTP la solució és "millorar Rodalies tant sí com no". "És cert que els autobusos funcionen bé, però tenen una capacitat limitada encara

que s'augmentin les expedicions. I la xarxa de Ferrocarrils no s'allargarà pas", apunta.

Davant de tot plegat, des de la Generalitat, la consellera de Territori, Sílvia Paneque, ha reconegut que les queixes dels usuaris són "comprensibles" i "justificades" perquè les incidències a Rodalies s'han multiplicat. Amb tot, ha assegurat que "s'està treballant en el tema amb diverses mesures". En aquest sentit, una d'elles inclou ampliar la línia R1 de Rodalies fins a l'estació de Cerdanyola-Universitat.

Per la seva banda, des de la UAB es limiten a dir que "es requereix la participació de totes les administracions competents per incrementar l'accessibilitat al campus amb criteris de sostenibilitat, eficiència i seguretat".

MILLORES AL BUS DE LA SEGONA CORONA

► L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) assumirà aviat la titularitat i gestió del servei del bus urbà de Cerdanyola. En concret, es portarà a licitació el servei al Consell Metropolità d'aquest mes. Aquesta assumptió per part de l'AMB, sosté l'ens, comportarà una millora en les freqüències.

La lupa

La cara fosca del 'burnout'

per Ester Safont, docent

Foto: Pexels

El *burnout* s'ha convertit en una epidèmia silenciosa que afecta cada cop més treballadors en sectors essencials com la sanitat i l'educació. Es tracta d'una síndrome d'esgotament físic i emocional provocada per l'estrès laboral continuat, que mina la motivació, la salut i impacta tant en els professionals com en la qualitat del servei que ofereixen. No és només estar cansat; és perdre les ganes, sentir-se desbordat i acabar desconnectant emocionalment. Però més enllà de les condicions laborals adverses, hi ha un problema estructural encara més preocupant: la sobrecàrrega recau de manera sistemàtica en els treballadors més competents, seguint una lògica perversa que premia la mediocritat i castiga l'excel·lència.

Segons un estudi de *Medicina de Família – SEMERGEN* (2023), un 12,4% dels sanitaris a Espanya pateixen un alt nivell de cansament emocional i un 44,5% experimenten una baixa realització personal. En el cas dels oncòlegs, el 57% presenten signes d'esgotament i un 38% es plantegen abandonar la professió (*Cadena SER*, 2024). En educació, la situació és igual de crítica: un 74% dels docents declaren estar emocionalment abatuts (*Revista Electrónica Educare*, 2023). "Els mestres hem passat de ser docents a convertir-nos en gestors de burocràcia absurda", denuncia Verónica Maireles, professora d'anglès a Catalunya (*El País*, 2024).

Aquesta manera de procedir no és fruit de l'atzar, sinó d'una cultura laboral tòxica que es retroalimenta. Les estructures de poder, en molts casos, premien la submissió i castiguen l'excel·lència. En entorns polítics i laborals, és freqüent veure com els lideratges mediocres es desprenen de les persones més capacitades per evitar ser qüestionats. L'expert en lideratge Alberto González Pascual ho expressa de manera contundent: "Un bon líder ha de veure els seus empleats no com són, sinó com el seu màxim potencial. Però en massa organitzacions, liderar és només una qüestió de mantenir l'*statu quo*" (*Cadena SER*, 2024). Hauria de ser precisament a la inversa: els que assumeixen la màxima responsabilitat haurien de recolzar-se en persones vàlides, que aportin i ajudin a formar un bon equip, i no pas mirar-les com a possibles rivals que posen en perill la seva condició de poder. Hem de fugir de les decisions unilaterals que es prenen sense consciència del que és millor per al sector en qüestió únicament per preservar el poder i l'autoritat.

Les conseqüències d'aquest model són devastadores. La qualitat del servei es deteriora i es perpetua un sistema en què els millors acaben marxant o, en el pitjor dels casos, emmalaltint. Si la societat no comença a reconèixer i a protegir els més capaços, correm el risc que les professions essencials quedin en

mans de persones cada vegada menys preparades. És per això que el *burnout* no és només un problema individual; és un símptoma d'un fracàs col·lectiu que ens hauria de preocupar molt més del que ho fa.

Malauradament, aquest fenomen no només afecta la feina, sinó que s'estén a tots els àmbits de la vida. La manca de suport psicològic i l'estigmatització de la salut mental fan que molts professionals evitin demanar ajuda, agreujant el seu deteriorament emocional. L'estrès laboral no es queda a la feina: desestabilitza les relacions personals i l'entorn familiar, mentre que el cost econòmic de l'absentisme i de la baixa productivitat recau sobre tots nosaltres. A més, el concepte de vocació sovint esdevé una arma de doble tall, utilitzat per justificar sous baixos i una sobrecàrrega insostenible. I per si això no fos prou, la invasió de l'espai personal amb correus i trucades fora d'hores laborals impossibilita la desconexió, convertint el descans en un luxe inaccessible.

Malgrat tot, hi ha alternatives reals: empreses i institucions que han apostat per models més humans han aconseguit reduir l'estrès i millorar la qualitat de vida dels seus treballadors. És urgent impulsar polítiques laborals efectives i reforçar el paper dels sindicats per garantir un entorn laboral saludable. No podem permetre que el talent i la vocació siguin sinònims d'explotació.

Aquí es
piula X

Tuits en paper

@esparverblau

Al cor del Parc Natural Sant Llorenç del Munt, curses de cotxes, motos, bicicletes, marxes... Impossible sentir-hi un ocell i els sons de la natura. A part del sentit comú, hi ha estudis que diuen que, com més soroll humà, menys animals. Quin és l'objectiu d'un Parc Natural, doncs?

@laurevega

A Idealista, de 4.753 habitatges a Barcelona en un clic passes a 1.364. Més del 70% "de temporada". És urgent acabar amb aquest frau. És imprescindible que es blindi l'habitatge de l'especulació. No pot haver-hi treva fins a arrencar les ciutats de les urpes dels voltors.

@abel_riu

Dècades de negació del conflicte lingüístic per part de la classe política han deixat els catalans absolutament desprotegits per part de les institucions i el país totalment a la intempèrie. Reprendre la iniciativa en defensa dels nostres drets nacionals és cada cop més urgent.

@perfilomega

La gent es queixa que el comerç local s'està morint perquè els joves ja no volen fer-se càrrec d'aquesta mena de negoci. Però el propietari del comerç que funciona perquè va comprar el local fa 40 anys i no paga hipoteca el traspasa per 600.000 euros, més un lloguer de 3.000 euros al mes.

Editor-Administrador: David Centol i Lozano
Director General: Marcelo Villanueva
Director Editorial de Línia i Cultura B: Amau Nadeu
Director Editorial dels webs temàtics: Quim Miró
Director d'Espai Línia: Andreu Asensio
Directora Editorial d'Orgull: Mar Sifre
Directora d'Art i Nous Formats: Marga Moreno

Subdirector d'edicions Línia als districtes de Barcelona i de Cultura B: Albert Ribas
Subdirector d'edicions Línia a l'àrea metropolitana de Barcelona: Francisco Javier Rodríguez
Subdirectora de Digital: Anna Corbatera
Línia: Laura Santos, Guillem Francàs i Raül Martí-nez (BCN), Olga García (Vallès), Rubén Hidalgo (Bar-

celonès Nord), Roger Jiménez (Baix Llobregat i L'H), Toni Delgado (Esports) i Pau Castellote (xarxes)
Cultura B: Joana Justícia
Webs temàtics: Pere Giménez i Maria Cerezuela
Disseny gràfic: Susana Dicenta
Controller: Mauro Favieri
Distribució: Andrés Meca i Pablo Favieri

Els semàfors

La clau

Rodalies

Els estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) estan desesperats després d'un mes de contínues afectacions en les línies de Rodalies que els impedeixen arribar a temps a les classes. Els alumnes reclamen una solució.

pàgina 3

La Palma

La pastisseria la Palma, que té la botiga a Barberà, ha guanyat el premi a la segona millor mona tradicional de Pasqua de Catalunya. Des de l'establiment celebren que el guardó els ha permès augmentar els encàrrecs aquests dies.

pàgina 15

Belén Funes

La cineasta ripolletenca Belén Funes ha guanyat tres premis al prestigiós Festival de Cinema de Màlaga per la seva darrera pel·lícula, *Los tortuga*. Entre altres, s'ha endut el guardó a la Millor Direcció, situant el seu film com un dels més ben valorats.

pàgina 16

El + llegit

líniavallès.cat

- 1 *Judith Moya: "No em podia traïr a mi mateixa"*
- 2 *Tot a punt per a les obres del nou gran barri de Cerdanyola*
- 3 *Barberà crea una regidoria innovadora per a fomentar l'ús del català*
- 4 *La carretera més mortal del moment és al Vallès: "Només hi veiem morts"*
- 5 *Cerdanyola, punt de referència editorial des d'on es distribuiran 340.000 llibres diaris*

Llibreries cooperatives o associatives

per Marina Reig, membre de la Xarxa d'Economia Solidària

Foto: Aleix Freixas/ACN

A Barcelona hi ha més de 250 llibreries. I no sembla que la venda de llibres en paper estigui baixant, contra tots els auguris de qui defensa el format digital a capa i espasa. Les llibreries estan demostrant una notable capacitat d'adaptació davant dels desafiaments de la digitalització, la competència i els canvis en els hàbits de consum. Encara que pateixen pressions econòmiques i socials, especialment en la banda dels alts lloguers a la ciutat, el seu paper com a centres culturals i la seva connexió amb la comunitat les mantenen com un element vital de la vida literària i cultural.

Ara que ve la gran festa del llibre en paper per excel·lència, volia fer valdre les llibreries que funcionen en format cooperatiu o associatiu; algunes més antigues, altres de recents, però totes amb un eix comú. I és que són llibreries que funcionen complint els principis de l'economia i de la cultura solidària i comunitària. I quins són aquests principis? Resumint molt: equitat, treball digne, governança horitzontal, compromís amb l'entorn i, en el cas de les associacions, l'aspecte més comunitari d'autoorganització. Sona molt hippie, però no és més que una forma de comercialitzar cultura escrita sortint-se de la lògica capi-

talista, que ja sabem que no ha deixat cap sector d'activitat lliure de les seves urpes.

Jo sento un plaer autèntic quan entro en una llibreria i olo el paper, no les ofertes i els *best-sellers* impulsats per campanyes de màrqueting agressives o premis comercials. Llocs on es fan petites xerrades, on ténim l'oportunitat de conèixer autors i autors que volen transformar el món amb els seus llibres, i on es fan activitats per a les persones del barri. I tornant al format dels llibres, el paper encara requereix el contacte amb una o un llibreter, anar a una botiga a comprar, trobar-vos, potser, amb una veïna i recomanar-vos un llibre. Tant de bo el llibre digital, que està en un 10-15% del total de la lectura, es quedi aquí, en aquest percentatge.

Per gaudir d'aquest Sant Jordi de manera diferent, proposo que ens informem de quines són aquestes llibreries, la majoria petites, però a rebentar de llibres interessants (també de ficció, no només d'assajos pesats i compromesos), i que hi fem un

recorregut com qui fa un recorregut pels bars de tapes un diumenge. Coneguem aquesta riquesa de la nostra ciutat i, per què no, trobem, si no la tenim, la nostra llibreria de capçalera. Jo tinc la meua: Capicua, a Gràcia, on el Pepitu em recomana llibres segons el que li explico que és el meu estat d'ànim: si estic cansada, només vull llegir novel·la negra; si se'm desperta la fúria feminista per algun cas recent de masclisme, algun llibre que em reconfirmi que hem fet algun avenç; si estic a punt de viatjar, algun volum d'autores o autors del lloc... Ui, aquesta justament no és ni cooperativa ni associativa... És local, del meu barri. Però ja ens entenem, oi?

Un llistat de llibreries cooperatives o associatives el podeu trobar a la pàgina web del Pamapam, que recull tota mena d'iniciatives per poder consumir i viure d'acord amb els nostres valors. I veureu que hi ha moltes llibreries. Potser podeu començar la ruta abans de Sant Jordi. Ens hi veiem!

Línia Vallès no comparteix necessàriament les opinions que els signants expressen en aquesta secció ni se'n fa responsable.

Les cartes d'opinió es poden enviar a: opinio@comunicacio21.com

A les xarxes

#Aranzels

@salvadorilla: Impulsem el 'Pla Responem', amb 1.500 milions per defensar la ciutadania, les empreses catalanes i els sectors més afectats per la política d'aranzels de Trump.

#5A

@la_IAC: 5 d'abril. Barcelona plena de gent per reclamar el dret a l'habitatge per a la classe treballadora, no per especular-hi! Cal que ens organitzem i revertim la situació.

#Israel

@LSanMartin: Israel assassina 15 paramèdics i diu que "eren terroristes". Els van enterrar en una fossa comuna. Un vídeo revela que era mentida.

Mirada pròpia

Pensem-ho i triem consum de proximitat

per Josep Xurigué, doctor en Ciències Polítiques (UAB) i professor col·laborador de Govern Local i Innovació (UOC)

El consum de béns i serveis és una part imprescindible de les nostres vides i ha esdevingut, també, una forma de cultura i de relacionar-los amb un fort impacte en la fisonomia que prenen els nostres carrers i places; els barris i municipis on habitem. Així, podem distingir entre espais centrals de l'urbs, amb petjada global, on s'exposen les insígnies internacionals del comerç, de la moda i de l'equipament de la persona, i els espais locals: els barris on vivim i on marques arrelades duen el cognom dels nostres botiguers i paradistes. Tot plegat són paisatges urbans i comercials diferents que no haurien de segregar la ciutat.

Destinem una tercera part de la nostra renda a consumir els béns i serveis que necessitem per viure. El consum és, per tant, una activitat rellevant que té un fort impacte en l'estructura de valors, econòmica, urbanística i cultural de la nostra societat local, metropolitana, catalana i europea. Té un impacte en les respostes que donem als reptes del nostre temps: quina globalització, europeïtzació i urbanització volem? Com lluitem contra el canvi climàtic? Volem una economia productiva sòlida, amb negocis familiars i oficis especialitzats?

La resposta a aquestes i a d'altres preguntes també és a les nostres mans com a persones consumidores. Cada dia fem múltiples actes de consum. Sovint automatitzats. Tanmateix, que sigui un acte quotidià i recurrent no treu lloc a la necessitat d'aturar-nos un instant i avaluar les alternatives que tenim i el fort impacte agregat que tenen les decisions que prenem, en nosaltres i en la vida col·lectiva. Conduïxen les xarxes socials les nostres decisions de compra a cop d'algoritmes o les conduïm nosaltres guiats per la nostra consciència? Entre el consumisme i el *consumerisme* hi ha tota una gradació de respostes a donar.

El dia 15 de març celebrem el Dia Mundial de les Persones Consumidores. Per tant, un dia que ens ateny a milers de milions d'humans que habitem el planeta. Per ser justos, hauríem de descartar una bona pila de milions de persones que viuen en condicions precàries, sense accés als béns i serveis essencials, enmig de les guerres o dels estralls climàtics en diferents regions del globus.

Tanmateix, com deia el president John F. Kennedy en un discurs pronunciat el 1962, tots som persones consumidores. Per tant, som molts els que podem fer un bar-

ri i una ciutat millors cada dia des del poder que alberguen les nostres decisions de compra. Kennedy obria una nova dimensió dels drets econòmics. En el mateix discurs, va plantejar quatre drets fonamentals de les persones consumidores: a la seguretat dels productes i serveis, a una informació veraç, a elegir i a ser escoltades en les reclamacions i greuges. Drets que troben en la proximitat un espai propici per ser garantits amb la professionalitat dels comerços amb ofici.

Un comerç i un consum de proximitat que ens interroga. Militem en un consum de proximitat que afavoreixi la vida de la nostra comunitat? Amb els nostres pastissers, forners, xarcuters, ferreters, restaurants a prop de casa... Comprem a les parades del mercat i alimentem unes cadenes de subministrament més àgils i curtes que s'inicien en els pagesos del nostre país? Donem un nou alè als oficis que guarden els sabors i la memòria de la nostra cuina? Per qui i en quines condicions estan fabricades les peces de roba que vestim?

Foto: AJ. de BCN

No vivim en un món ideal ni som éssers exclusivament racionals. Les nostres decisions de compra estan afectades per emocions, desitjos i, de manera destacada, per l'evolució salarial en els darrers lustres: per la renda de la qual disposem. Necessitem formació, educació i inversió en la nostra economia i en les generacions més joves per fer-la més intensiva en coneixement, per generar més valor i valors afegits i per augmentar la productivitat i la competitivitat. Obtenir millors salaris pot contribuir a construir un model més ètic i conscient de consum.

Com demostren alguns industrials catalans de la moda, un jersei elaborat amb llanes reutilitzades i seleccionades pot durar molts més anys per la seva qualitat. I malgrat tenir un preu superior, des de tots els punts de vista serà més eficient que un jersei de preu baix, d'origen remot i poc ètic, amb un cicle de vida molt reduït i accelerat per col·leccions hiperefimeres, amb un preu, això sí, molt baix.

El consum de proximitat és l'altra cara del comerç de proximitat. Iniciatives pioneres i capdavanteres com el Defensor del Client de Barcelona Comerç, amb Luís Álvarez al capdavant, fan pedagogia de la necessitat de tenir com a infraestructura metropolitana del dia a dia una poderosa xarxa de comerços i de persones consumidores de proximitat, conscients dels seus drets i deures. Un fort teixit associatiu de comerç i de consum també és democràcia social, econòmica i, al capdavant, política, de baix a dalt, en acció. Als drets polítics els corresponen uns drets socials, econòmics i culturals que cal exercir.

Democràcia en acció és el lema del Parlament Europeu davant d'un món de desinformació, de *fake news* i d'extremismes on la llei del més fort torna a rivalitzar amb un món regulat pels drets i deures. Un món on la riquesa i la producció es concentra en grans grups, molt vinculats a la financerització de l'economia i als gegants tecnològics i on drets i deures (de les persones consumidores) corren el risc d'afeblir-se. Qui no s'ha sentit im-

potent en diàlegs robotitzats, sense fi, o amb centres deslocalitzats després de patir incidències en determinats serveis?

Hi ha un altre món que comença en les nostres decisions quotidianes. En els comerços i mercats dels barris on vivim, on arremem i on quedem vinculats pels afectes dels nostres. Per la confiança. No són espais de consum freds, sense ànima. Són llocs amb significat, on ens coneixen i on hi ha generacions a les dues bandes del taulell.

El 15 de març, com a Dia Mundial de les Persones Consumidores, també té un vessant pedagògic d'una ciutat més educadora per a les noves generacions. Per a uns adolescents que són vulnerables com a persones consumidores, assetjats per unes xarxes socials on les marques globals –amb eines i continguts de laboratori– poden alterar els seus equilibris emocionals i els inciten al consum de productes cars que no necessiten per ser feliços. No són els models ni les referències que necessiten els nostres fills i filles.

De manera silenciosa i sovint inconscient, els nostres actes de compra esdevenen veritables actes polítics. Actes que, de manera agregada, modelen la forma i el fons de les nostres ciutats i del nostre país en una direcció o en una altra. Pensem-ho bé!

Les millors perles

L'exprimer ministre britànic Boris Johnson ha reaparegut als mitjans anglesos. El motiu no és cap polèmica que hagi protagonitzat, sinó que l'ha atacat un estruç en un parc natural de Texas, als Estats Units.

L'entrenador de futbol José Mourinho ha tornat a protagonitzar un episodi surrealista a Turquia. Va perdre els papers després de la derrota del seu equip i va agredir l'entrenador rival, estirant-li el nas.

Un *tiktoker* va anar al Port de Barcelona amb un imant de neodimi de 200 quilos de força, un dels més potents del món, per veure què pescava. Amb la ximpleria va trobar una daga embolicada que podria resoldre l'escenari d'un crim.

La darrera moda a les xarxes consisteix a convertir fotos reals en imatges d'animació japonesa. Es fa amb el ChatGPT, que gasta un litre d'aigua cada cop que respon 10 preguntes. A aquest pas no ens recuperarem de la sequera.

Salvador Miret/ACN

LA FOTO

línia el diari
metropolità

El mitjà que més creix

295.861
lectors metropolitans

usuaris únics de l' 01/03 al 31/03 del 2025

grup comunicació21

La clau

Hauria d'haver lluitat més per casa meva

per Helena Afrodita, membre de la PAH de Barcelona

Foto: ACN

A Espanya, com a la lletra de *Lo que le pasó a Hawaii* de Bad Bunny, també s'està escrivint una història de desarrelament. La llar deixa de ser un refugi i es converteix en un privilegi inaccessible. Els fons d'inversió, els bancs i els grans tenidors apugen els preus dels habitatges a nivells impossibles, expulsant-ne famílies, estudiants i gent gran.

"*Quieren quitarme el río y también la playa*", canta Bad Bunny. A ciutats com Madrid, barris tradicionals com Lavapiés o Malasaña han estat transformats per habitatges turístics i grans inversions estrangeres. Els lloguers han pujat tant que molts habitants de tota la vida s'han vist obligats a abandonar la ciutat. A Barcelona, el problema encara és més greu. Amb una oferta limitada i una demanda disparada pel turisme i els *expats*, els preus superen els ingressos dels residents locals. A Màlaga, el turisme de luxe ha desplaçat famílies, convertint el centre històric en un aparador per a visitants. Aquest fenomen no només afecta les ciutats, sinó també les persones, despullant-les de la seva identitat i dels espais on desenvolupen les seves vides.

Fora de la península, la situació també és alarmant. A Puerto Rico, els incentius fiscals han disparat els preus, deixant molts locals sense accés a l'habitatge. Aquest desarrelament econòmic i cultural ha transformat barris sencers, prioritzant els interessos dels inversors estrangers per damunt de les necessitats de la població local. A les Canàries, molts habitatges s'han convertit en apartaments vacacionals, reduint-ne dràsticament la disponibilitat per als residents. Famílies senceres es veuen obligades a traslladar-se a fora de les illes o a viure-hi en condicions precàries.

A les Balears, el turisme de luxe ha transformat les illes. Moltes persones viuen en furgonetes, com a la pel·lícula *Nomadland*, mentre professors i metges que hi són destinats per oposició no poden trobar-hi habitatge assequible. Això afecta també serveis bàsics com l'educació i la sanitat, generant desigualtats en regions on la població local ja afronta una precarietat creixent. Aquesta situació, lluny de ser transitòria, s'agreuja amb la falta de regulació i la incapacitat dels governs locals de prioritzar els residents davant les demandes del mercat turístic.

La gentrificació no només afecta les persones. També desdibuixa les ciutats, fent-los perdre la seva perso-

nalitat i la seva idiosincràsia. Barris plens de vida local i de costums són reemplaçats per cadenes globals com Starbucks, McDonald's o Zara. A més, festes populars com les de Gràcia, les Falles, els *Sanfermines* o la *Tomatina* es veuen saturades de turistes, dificultant que els ciutadans en gaudeixin. Aquest excés col·lapsa transports i serveis, transformant les celebracions en esdeveniments irreconeixibles. En paral·lel, l'auge del turisme massiu posa en perill els idiomes locals, com el català, el basc o el gal·lec. Així, els llocs perden, no només la seva gent, sinó també els elements culturals que els feien únics.

Aquest desarrelament es reflecteix en la cultura popular. La pel·lícula *Nomadland* mostra com moltes persones ho han perdut tot per la crisi econòmica i l'especulació, veient-se obligades a viure en condicions precàries. Encara que pugui semblar llunyà, aquesta realitat també és present a moltes ciutats espanyoles, on famílies desnonades i lloguers impossibles són part del dia a dia. Aquesta situació no és un cas aïllat, sinó el resultat de polítiques que prioritzen el benefici econòmic per sobre del benestar social.

És fonamental informar-se i donar suport a plataformes veïnals com la PAH (Plataforma d'Afectats per la Hipoteca), que fa 16 anys que lluita. Aquestes organitzacions han aconseguit aturar milers de desnonaments i visibilitzar la problemàtica, però la seva lluita necessita un suport més ampli. També és necessari denunciar l'especulació immobiliària i exigir polítiques que garanteixin un habitatge assequible. No podem normalitzar que la llar sigui un luxe. És un dret. L'habitatge no només és un espai físic, sinó també un component essencial per a l'estabilitat emocional i social de les persones. Perdre una llar és perdre també una part d'un mateix.

Aquesta problemàtica no és inevitable, però la seva solució requereix decisions polítiques valentes i un canvi de paradigma. Urgeix una desmercantilització de l'habitatge a través d'una intervenció de l'Estat, avalada per l'article 47 de la Constitució, que garanteix el dret a un habitatge digne per a tots els ciutadans. Protegir les nostres ciutats i els nostres barris significa apostar per polítiques públiques que prioritzin les persones per sobre dels interessos econòmics. Només així evitarem que es repeteixi el que ja ha passat a altres llocs del món.

Comparteix aquesta realitat. Que no facin amb nosaltres el que li va passar a Hawaii.

“

No podem normalitzar que la llar sigui un luxe.

És un dret.

L'habitatge no només

és un espai físic,

sinó també un component essencial per a l'estabilitat

emocional i social

de les persones.

Perdre una llar

és perdre també

una part d'un mateix

”

Flaixos

@pilarcarracelas: Estan emetent una mini-sèrie alemanya ambientada a Barcelona amb actors alemanys que fan de catalans i es creuen més la catalanitat que nosaltres.

@basanydebaix: La meva treballadora que ve amb Renfe cada dia me n'explica una. Dissabte van estar aturats una hora i mitja. Va arribar a casa a les dues de la matinada.

@SofiaSici: Això sembla ciència-ficció, però és real. Un jove de 16 anys construeix un robot que menja escombraries per salvar els oceans. Sense experiència. Sense contactes.

DIA MUNDIAL DE L'AIGUA 2025

L'aigua regenerada, una solució resilient davant la sequera

Aigües de Barcelona commemora el Dia Mundial de l'Aigua refermant el seu objectiu per fer del cicle integral de l'aigua un cercle perfecte amb l'aigua regenerada

▶ Tot just entrada la primavera, el planeta celebra aquest **22 de març** el Dia Mundial de l'Aigua. Per a la cita d'enguany, Nacions Unides ha posat el focus en la **conservació de les glaceres**. Precisament el gel, la neu i les glaceres són elements greument perjudicats per l'avanç del canvi climàtic. L'escalament global accelera un desgel de les glaceres que implica **repercussions no només ambientals, sinó també socials i econòmiques**. Una crisi climàtica que amenaça el planeta sencer i que demana actuar per fer front al problema.

Catalunya no n'és aliena, i pateix una **situació de sequera greu** que ja dura més de tres anys. Tot i que les pluges esporàdiques dels darrers mesos han pal·liat mínimament la situació, els embassaments de les conques internes es troben al voltant del **45% de la seva capacitat**. Si mirem enrere l'última dècada, l'aigua emmagatzemada se situava sobre el 65%.

L'AIGUA REGENERADA, SOLUCIÓ CIRCULAR

En un moment en què el cicle d'un recurs escàs com l'aigua està en perill, Aigües de Barcelona fa temps que aposta per una solució sostenible: **l'aigua regenerada**.

D'aquesta manera, el cicle de l'aigua suma un pas més després de la depuració: la regeneració. És a dir, les aigües residuals provinents de la xarxa de sanejament es depuren i, posteriorment, reben un **tractament addicional que permet reutilitzar-les** en diversos usos. Els més comuns són l'agrícola, l'ambiental, l'industrial i l'urbà.

Des de l'Estació Regeneradora d'Aigua de la depuradora del Baix Llobregat s'impulsen fins a 1.500 litres d'aigua per segon fins a Molins de Rei. Allà s'incorporen al cabal del riu en condició d'aigua prepotable. Posteriorment, i després de recórrer vuit quilòmetres, l'aigua arriba al punt de captació de la planta potabilitzadora de Sant Joan Despí, on **tornarà a tractar-se i a potabilitzar-se** per enviar-la posterior-

ment a les llars metropolitanas.

Només l'any 2024 Aigües de Barcelona **va regenerar tanta aigua com la que consumeixen un milió de persones en un any sencer**: un total de 43,3 hectòmetres cúbics. A més, es tracta d'un procés **més sostenible** que altres propostes per combatre l'escassetat hídrica. Per exemple, regenerar aigua té un cost energètic fins a tres vegades inferior al de dessalinitzar-la i genera gairebé un 50% menys de petjada de carboni.

INSTAL·LACIONS MÉS RESILIENTS

Per tal de fer realitat aquest camí cap a ciutats més resilientes, cal invertir i convertir les infraestructures del cicle integral de l'aigua en instal·lacions resistents, robustes i adaptades al canvi climàtic. Amb aquest objectiu, s'està desplegant un **pla d'inversions**, coordinat entre Aigües de Barcelona i l'administració, per tal d'aprofitar tots els recursos hídrics disponibles.

Una de les actuacions previs-

tes en el pla és la que concerneix la **planta potabilitzadora del Besòs**. En aquesta planta s'ha dut a terme la primera fase d'unes obres que permetran **recuperar el Rec Comtal** com a recurs per a l'abastament. Aquesta millora, juntament amb la construcció de nous pous a la zona, multiplicarà per tres la producció d'aigua potable de la instal·lació del Besòs per abastar l'entorn metropolità. L'objectiu és que aquesta instal·lació aporti fins al 15% de l'aigua consumida a la regió metropolitana.

La planta potabilitzadora **l'Estrella de Sant Feliu de Llo-**

bregat és una altra de les instal·lacions que la companyia està actualitzant. Aquesta actuació permetrà aprofitar tota l'aigua disponible en aquests moments d'escassetat hídrica a la conca mediterrània.

La innovació, la **capacitat tecnològica i la col·laboració publicoprivada** són clau per continuar garantint l'aigua potable i de qualitat a la regió metropolitana, ja castigada pels efectes de la crisi climàtica. L'objectiu és clar: avancem cap a un futur més sostenible per caminar plegats persones i planeta.

Passat, present i futur del
**Periodisme
LGBTBI+**

Exposició oberta al públic

espai línia
c/ Girona, 52

L'Ajuntament de Cerdanyola ja ha iniciat la tramitació de l'expedient de segregació de Bellaterra, després que al gener rebés la sentència del TSJC que considerava vàlida la separació promoguda per la comissió Bellaterra és Sant Cugat.

Cerdanyola, nou punt de referència del sector editorial

EMPRESA ▶ El grup editorial Penguin Random House ha inaugurat recentment el seu nou centre logístic de Cerdanyola, que converteix la ciutat en tot un referent del món del llibre. La nau on s'ubica, de 42.000 metres quadrats i on antigament hi havia la coneguda fàbrica Aiscondel, té capacitat per gestionar i distribuir uns 340.000 llibres diaris, que anualment es tradueixen en més de 40 milions de llibres.

Nau on s'ubica el nou centre logístic de Penguin. Foto: Penguin Llibres

“Des d'aquí farem tota la distribució de tots els llibres de llengua castellana i catalana que enviem al territori espanyol”, explicava el director de logística de la Penguin, Martí Torra, durant la inauguració de la nau el 24 de març. Segons detallava, el centre logístic dona feina a unes 130 persones i, a més, està altament robotitzat per agilitar els processos automàtics, la càrrega i l'empaquetament de comandes.

“El del llibre ha estat sempre un sector molt tradicional i manual pel que fa a la preparació dels llibres. I, en aquest context, aquest

magatzem passa a ser punter en l'àmbit europeu, amb 54 robots per traslladar producte i amb 28 més de col·laboratius autoguiats per preparar grans comandes”, indicava Torra. El director també detallava que a través de l'ús de la tecnologia han creat “un entorn optimitzat, segur i còmode on la robòtica millora la vida laboral”.

Des de l'Ajuntament han celebrat que un centre logístic d'aquestes característiques hagi escollit Cerdanyola per situar-se,

consolidant el municipi com un pol d'atracció de grans empreses.

Amb tot, alguns veïns i l'oposició no han trigat a mostrar-se preocupats per l'augment del trànsit que implicarà tenir un monstre industrial com aquest a la ciutat. Tot i estar al polígon, els camions que diàriament transportin els milers de llibres que es mouran a la nau hauran de passar per zones urbanes de Cerdanyola, amb la contaminació i soroll que això suposarà.

Cartell de luxe per al Roser de Maig: Tyets, Bustamante i OBK

TRADICIÓ ▶ Cerdanyola escalfa motors per viure una nova i multitudinària Festa Major del Roser de Maig. A un mes vista de la celebració, que tindrà lloc del 2 al 5 de maig, ja s'ha presentat la programació, que comptarà amb grans noms del món de la música, més de 100 activitats per a tots els públics i un nou mocador oficial com a gran novetat.

Pel que fa a la música, el primer gran concert es farà divendres 2 de maig de la mà del grup de música electrònica OBK. L'endemà, el cantant David Otero, The Tyets i l'artista urbà José de Rico seran els encarregats

d'animar i omplir el gran escenari que es col·locarà al Parc del Turonet, i diumenge ho faran dos cantants mítics que van passar per *Operación Triunfo*: Merche i David Bustamante. També hi haurà espai per al talent local en un altre escenari que es muntarà al Pla de les Alzines.

Més enllà dels concerts, no faltaran els habituals actes de cultura popular i el tradicional piromusical, així com els espectacles infantils, els actes per a la gent gran i l'esport, entre altres. El pregué que donarà el tret de sortida enguany anirà a càrrec de l'Agrupació Sardanista pels seus 50 anys.

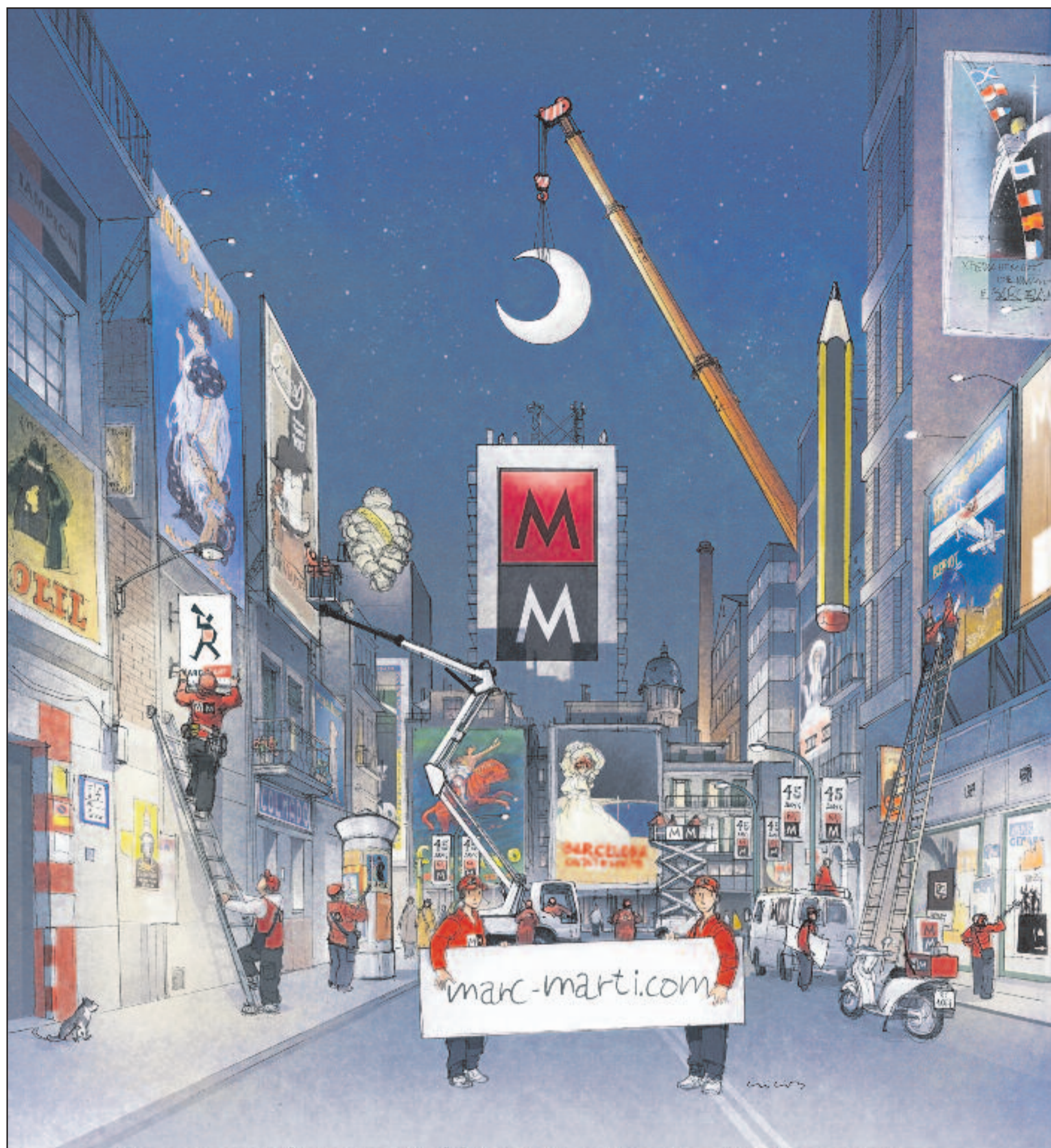
Un concert del Roser de Maig de l'any passat. Foto: Ajuntament

20 edicions de proximitat
 Districtes de Barcelona · L'Hospitalet
 Barcelonès Nord · Baix Llobregat
 Baix Maresme · Vallès

línia
 líniaxarxa.cat

Vols anunciar-te?
 686 429 517
 publicitat@comunicacio21.com

**Som especialistes en Publicitat Exterior, Imatge Corporativa,
Esdeveniments Esportius i Culturals, Comunicació Visual,
Decoració, Exposicions i Street Marketing.**

MARC MARTÍ

BARCELONA MADRID VALÈNCIA

IMPRESSIONEM LES TEVES IDEES

L'any 2018 es va retirar l'estàtua d'Antonio López de Barcelona pel seu passat esclavista. Foto: Ajuntament de Barcelona

Encara que no ho sembli, la història de Barcelona està estretament lligada a un passat esclavista. Si bé molts poden pensar que l'esclavització, el comerç i el tràfic de persones, així com la seva explotació en plantacions de sucre i tabac, són fets que només van tenir lloc en indrets com els Estats Units, la veritat és que Catalunya i l'àrea metropolitana de Barcelona van participar activament en aquest negoci.

Perquè ens en fem una idea, entre el 1789 i el 1845, gairebé el 25% dels vaixells de negrers que van entrar a l'Havana (Cuba) eren embarcacions catalanes. A més, segons el mapa *Espanya esclavista* elaborat per Martín Rodrigo, investigador de l'Institut d'Història Jaume Vicens i Vives, de la Universitat Pompeu Fabra, avui dia encara perduren una cinquantena de rastres materials del passat esclavista metropolità. I, per si això no fos prou, les investigacions han confirmat fins a 40 noms d'empresaris, armadors, comercials i capitans de vaixells catalans que es van enriquir de tot plegat, entre els quals destaquen figures metropolitanes com l'economista Joan Güell Ferrer –pare del reconegut polític i mecenes Eusebi Güell– o el banquer i senador espanyol Antonio López.

El 25 de març, amb motiu del Dia internacional de memòria de les víctimes de l'esclavitud i del tràfic transatlàntic d'esclaus, es recorda anualment aquest passat, i des del *Línia* ho hem volgut fer de la mà de diferents experts en la qüestió. Amb ells resseguim la història d'aquesta herència esclavista i, a més, posem l'accent en la manera com s'està recordant. Com evocuem la memòria colonial de la nostra metròpoli, de la qual els nostres avantpassats van ser-ne participants actius?

UN FENOMEN EN DOS ACTES

Àngels Casals, professor d'Història Moderna a la UB, explica que hi ha dos moments essencials pel que fa a la presència d'un passat esclavista a l'actual àrea metropolitana. En primer lloc, a finals de l'edat mitjana, quan "Barcelona es transforma en un punt neuràlgic tant pel que fa a la venda com a la presència d'esclaus", afirma l'expert. En aquell moment, Casals assegura que fins al 15% de la població barcelonina eren persones esclavitzades, principalment "provinents del nord d'Àfrica, dels Balcans i del Mar Negre", les quals eren forçades a treballar com a mà d'obra en activitats portuàries en ciutats com Mataró o en àmbits domèstics –cases, tallers i obradors– de la capital catalana.

El segon període clau del passat esclavista metropolità se situa entre finals del segle XVIII i durant tot el segle XIX, un moment en què Barcelona es converteix, progressivament, en un centre mercantil fonamental per al tràfic transatlàntic i el comerç de persones. Al contrari que al segle

El passat esclavista de la metròpoli

A Barcelona i a la seva àrea metropolitana encara perduren restes materials, culturals i ideològiques de l'herència esclavista. No van ser fets aïllats. Tampoc un 'negoci' protagonitzat per uns quants. Resseguim la història de la mà d'experts i posem damunt la taula què queda de tot plegat

XV, però, aleshores es tractarà d'un negoci opac i no es farà de forma evident o directa a les costes catalanes.

De fet, David Martínez, professor d'Història a la UAB, relata que, d'entrada, en aquesta època "no hi ha constatació directa que els ports de Mataró o de Barcelona fessin comerç amb esclaus", sinó que, en tot cas, el negoci es va fonamentar en les inversions dels catalans al conegut com a "comerç triangular", una

ruta comercial esclavista el nom de la qual fa referència al trajecte que feien els vaixells a través de l'Atlàntic entre Europa, Àfrica i Amèrica per traficar.

En concret, el viatge era el següent: els bucs europeus anaven fins al continent africà per intercanviar els seus productes –armes, metalls i roba– per persones. D'aquí, els vaixells navegaven fins a terres americanes per vendre-les a propietaris de plantacions i, finalment, les embarca-

cions tornaven a Europa amb tota mena de productes, com sucre, tabac i cotó de les mateixes explotacions esclavistes. Un comerç on fer fortuna que, alhora, també implicava certes expedicions en les quals es raptaven homes, dones i nens de les seves comunitats d'origen, moltes de les quals desaparegudes avui dia.

QUI VA FER LA CIUTAT?

La participació catalana en el "comerç triangular" tenia dos ves-

sants. Per una banda, les cares visibles que capitanejaven els vaixells que traficaven amb persones esclavitzades i, per l'altra, els inversors: els que, a grans trets, van pagar tot l'entramat per fer negoci i enriquir-se.

Tal com explica Casals, "encara no s'ha pogut quantificar tota la gent que va invertir en el tràfic d'esclaus i quin impacte econòmic va tenir sobre el conjunt de la població". Ara bé, sí que s'ha pogut documentar la participació

Com ho reparem?

● A l'àrea metropolitana, i especialment a Barcelona, el passat esclavista i colonial és evident a l'espai públic. Basha Changue, formadora de l'organització SOS Racisme i exdiputada de la CUP al Parlament, remarca que s'ha fet poca cosa per retirar els símbols i les representacions que glorifiquen l'època colonial, malgrat tenir un "impacte en l'imaginari col·lectiu a l'hora de normalitzar la deshumanització de persones negres o de mantenir la jerarquia racial". En aquest sentit, Changue argumenta que, lluny de mirar-se de

Segons l'exdiputada de la CUP, la història esclavista de la metròpoli és un dels focus d'origen del racisme actual –especialment contra les persones negres–, cosa que, alhora, es tradueix en diferents formes de racisme institucional, com ara "la violència policial, l'exclusió residencial o el desemparament de les comunitats negres"; enumera.

Enmig d'aquest context, Changue destaca que l'educació i la memòria històrica colonial són clau. "Quan parlem de memòria colonial no és per viure instal·lats al passat,

No es tracta només de "resignificar carrers o treure estàtues", sinó de "trencar amb tots els discursos que deshumanitzen les persones no blanques"

forma crítica i amb coneixements de les implicacions racials que comporten, en realitat tot plegat són "símbols d'orgull a la ciutat".

A banda de la retirada de l'estàtua del banquer i esclavista Antonio López l'any 2018, no s'ha fet gaire res més per eliminar la ideologia colonial de l'espai públic. Tampoc per recordar el benefici econòmic que va suposar l'esclavitud per a la construcció de la ciutat. "Tot l'Eixample es va aixecar amb diners de l'exploració de colònies d'ultramar, així com el front marítim i el Moll de la Fusta", afirma Changue.

Què implica, doncs, no revisitar tot aquest passat de forma crítica?

sinó que entenem que només es pot projectar el futur si reparam l'origen del racisme actual, que per a nosaltres és clarament una conseqüència del passat colonial", afegeix la formadora de SOS Racisme, apuntant que només així serà possible un canvi de paradigma.

No es tracta únicament de "resignificar carrers i places o de treure estàtues", sinó de "trencar amb tots els discursos i relats que estan directament lligats a la deshumanització de les persones no blanques i que fomenten la violència sobre aquests cossos"; insisteix Changue. Almenys si es vol "construir un futur per a una Barcelona realment multicultural", conclou.

de figures de la burgesia catalana en aquest negoci esclavista. De fet, moltes són les grans personalitats de l'època modernista; homes admirats i glorificats pel pensament avantguardista i per ser els promotors dels grans avenços a les ciutats catalanes. Destaquen, per exemple, les inversions de l'indià i negrer Josep Xifré per fer els Porxos d'en Xifré, actualment al districte de Ciutat Vella, o el cas de l'esclavista Miquel Biada, popularment conegut per impulsar el primer ferrocarril peninsular entre Barcelona i Mataró.

Amb tot, continua Casals, "la gent que va invertir i beneficiar-se del tràfic d'esclaus també va ser la que després va pagar les cases de Via Laietana, del Passeig de Gràcia o de l'Eixample que s'estaven construint a l'època".

EL LLEGAT INCOMPLET

Davant d'això, com recordem, doncs, el nostre passat esclavista? O, millor dit, com tractem l'herència colonial d'una metròpoli quan la historiografia assenyalava que part de la construcció de la capital catalana es va fer a partir dels beneficis d'un negoci basat en el rapte, el tràfic i l'exploatació d'éssers humans?

Pel que fa a la memòria històrica, Casals apunta que cal fer "bona recerca per esbrinar tot el que no sabem i divulgar i explicar amb claredat i de forma objectiva tot el que s'ha descobert". A més, l'expert afegeix que "també s'ha de parlar de les conseqüències que tot això va tenir, tant en la societat que va beneficiar com en la que va perjudicar". I a partir d'aquí, insisteix Casals, actuar en conseqüència. "Després de presentar aquest debat al gran públic, el que no has de fer és posar noms de carrers als esclavistes, glorificar-los i fer-los homenatges o biografies apologetiques, sinó explicar qui eren realment. Que la gent sigui conscient del preu de la història i del fet que el benestar de les societats occidentals es va aixecar damunt d'això", sentència.

Per la seva banda, Oriol Regué, historiador especialitzat en esclavitud, treball forçat i migracions forçades i professor a la Universitat de Lleida, parla de la necessitat de construir aquesta memòria històrica més enllà dels esclavistes. L'emissió de documentals com *Negres. El passat esclavista de Catalunya* l'any 2023 o l'última exposició feta sobre el tema al Museu Marí-

En el negoci esclavista hi havia les cares visibles que traficaven amb persones i els inversors: els que, a grans trets, van pagar tot l'entramat per enriquir-se

"La gent que va invertir i beneficiar-se del tràfic d'esclaus també va ser la que després va pagar les cases de Via Laietana, del Passeig de Gràcia o de l'Eixample", diu Casals

tim –*La infàmia. La participació catalana en l'esclavitud colonial*– constaten que es tendeix a parlar d'aquest passat centrant-se, sobretot, en els negres catalans en comptes de posar el focus en les persones esclavitzades. Un prisma que deshumanitza les víctimes i que les col·loca com una conseqüència material d'un fenomen passat.

Quin és el problema d'aquesta narrativa? Regué creu que fa que l'esclavisme s'entengui "com un mal moral molt genèric" en el qual només "hi ha una condemna cap a l'esclavitud, però no es va més enllà dels esclavistes ni s'aprofundeix en la memòria de les persones que van interactuar i reaccionar a tot el que els van fer els catalans", reflexiona l'expert.

Com s'hauria de treballar, doncs, aquesta memòria des de l'òptica de les persones esclavitzades? Segons l'historiador, posant el focus en diverses realitats. Des de les més evidents, com ara la resistència de les grans revoltes contra els propietaris esclavistes, fins a les que s'obvien amb més facilitat i que, per exemple, estan lligades al dia a dia de les plantacions. "Una plantació de sucre podia arribar a tenir 300 esclaus. Això és una comu-

nitat que s'organitzava, que creava vincles, que es relacionava entre si i que vivia el seu dia a dia", diu Regué, per al qual "les formes de resistència no han de ser sempre heroiques i impressionants, sinó que també en formen part actes tan quotidians com el fet de tenir fills a la plantació". "Tot això existia i també mereix ser recordat. El llegat català de l'esclavitud no pot centrarse únicament en els esclavistes o pensar en els esclaus només com a xifres", conclou Regué.

Si bé aquest canvi de perspectiva pot semblar força trencador, la veritat és que ja fa anys que la historiografia el posa en pràctica. Ara bé, la realitat del debat públic és una altra. Sembla que encara estem lluny de poder parlar de les implicacions de l'esclavisme català des de tots els seus vessants, sense moralines i responsabilitzant-nos de la nostra herència colonial. La qüestió, al cap i a la fi, potser rau a preguntar-nos què estem fent avui dia per recordar tots els llegats.

Un reportatge de **Laura Santos**

Reciclatge | Pagar menys per reciclar més i millor

Canvis en la taxa de residus domèstica. Des d'ara, hi haurà una part fixa de 75 euros l'any per habitatge i una de variable que es calcularà segons el nombre de vegades que es recicli bé en el nou sistema de contenidors intel·ligents.

La Palma fa la segona millor mona tradicional de tot el país

GASTRONOMIA ▶ La Palma ha tornat a situar-se com una de les grans pastisseries de Catalunya. Després que al juny guanyés el premi a la millor coca de crema de Sant Joan, ara s'ha endut el premi a la segona millor mona de Pasqua tradicional de Catalunya. Era la primera vegada que l'establiment es presentava al concurs, que enguany ha celebrat la seva quarta edició, organitzat per l'agència especialitzada en gastronomia Sr y Sra Cake.

"Estem molt contents perquè que algú extern reconegui l'esforç que fem és brutal", confessa Gemma Sanfeliu, una de les propietàries del negoci. "Com va passar en el concurs de Sant Joan, tot l'equip s'ha bolcat completament per fer la millor mona possible", continua Sanfeliu, i per això assegura que des de la pastisseria estan "encantats amb el premi". "La gent no para de felicitar-nos", afegeix.

Arran de rebre el guardó, des de l'establiment han notat un augment dels encàrrecs. "Nor-

Equip de la Palma amb el premi. Foto cedida

malment, tothom s'espera a Setmana Santa per demanar les mones, però aquesta setmana ja ha trucat gent demanant que els en guardem", detalla la propietària. Més enllà de la tradicional, Safont explica que "es demanen mones de tota mena, com les de figures de xocolata".

Preguntada pels ingredients de la mona que els han dut a emportar-se el premi, la propietària detalla que "és una recepta molt simple, però feta amb molta paciència". "És un brioix tradicional amb una fermentació molt lenta,

al qual se li afegeix mantega, ratlladura de llimona i de taronja. Després es decora amb ametlles i ou", apunta.

Sobre la trajectòria de la Palma, Sanfeliu recorda que la va crear el seu avi. L'any 1952 obria el primer local al barri de la Creu de Barberà, que aleshores pertanyia a la ciutat i amb el temps va passar a formar part de Sabadell, i el 1993 obria l'establiment a l'avinguda de la Generalitat. Des de llavors, a banda dels premis esmentats, també han guanyat el de millor croissant del Vallès.

Barberà teixeix aliances per ser una potència empresarial

GOVERN ▶ Els alcaldes de Barberà, Xavier Garcés, de Montcada i Reixac, Bartolomé Egea, i de Ripollet, Luis Tirado, han signat un conveni de col·laboració per facilitar la transició digital de les empreses i millorar l'ocupabilitat a totes tres ciutats. El pas s'ha fet en el marc del programa 'Treball, Talent i Tecnologia 2024-2026: Suma't a la Transformació Digital', liderat per l'Ajuntament de Barberà amb l'objectiu de "transformar el territori potenciant l'ús de la tecnologia i el talent local", detallen des del consistori.

Entre les iniciatives que proposa el projecte, hi ha la posada

en marxa de *workshops* que serviran de punt de trobada perquè empreses i experts compartixin necessitats i reptes, i l'acompanyament formatiu tant per a persones aturades com per a professionals en actiu que vulguin reorientar-se cap als nous perfils de la indústria que actualment estan agafant embranzida.

També s'oferirà assessorament individual a empreses locals que vulguin diagnosticar la seva maduresa digital i implementar millores en aquest sentit, a més de pràctiques per a les persones que s'apunten al programa i de visites a entorns laborals.

D'esquerra a dreta, Tirado, Garcés i Egea. Foto: Ajuntament

Centre Residencial Gent Gran

BALLESOL
Corporació Residencial del Vallès
★★★★★

- ☆ Atenció mèdica i infermeria
- ☆ Control dietètic i alimentari
- ☆ Habitacions individuals i dobles
- ☆ Apartaments per a persones vàlides
- ☆ Recuperacions postoperatòries
- ☆ Estades temporals i permanents

Ballesol BARBERÀ DEL VALLÈS

C/ Abat Oliba, 24 - Barberà del Vallès

VISITE'NS, per via d'ota, i l'informarem

INFO i RESERVES:

93 747 90 49

www.ballesol.es

Servei integral i personalitzat amb la millor qualitat.

La idea més important en publicitat és innovar; generar una picor i després oferir una loció calmant

(Don Draper, Mad Men, temporada 2, capítol 3)

Don Draper no existeix. És un personatge de ficció d'una de les millors sèries de televisió. Però el que presentem avui sí que existeix. Per innovació entenem la introducció de noves maneres de dissenyar, produir o vendre béns o serveis. Bàsicament significa crear un canvi positiu en l'estat de coses existent o, en relació amb el significat literal de la paraula, alterar l'ordre de les coses establertes per fer coses noves. Una nova agència de publicitat és innovar? Sí, perquè som la primera agència de publicitat metropolitana de proximitat, orientada només al petit comerç. Perquè volem impulsar les vendes dels seus singulars negocis. Exportar el talent creatiu al món local. Acompanyar-los en la digitalització de les seves botigues. Introduir-hi de manera pràctica i ètica la Intel·ligència Artificial. I fer-ho amb l'impuls del català com una eina per vendre més i millor. **Neix Barcelona Difusió.**

L'Ajuntament ha llançat una nova campanya per millorar la via pública. Amb una inversió de quatre milions d'euros, es faran millores al servei de neteja i als carrers, així com a l'asfalt, i es plantaran més arbres.

Triplet de la cineasta Belén Funes al Festival de Màlaga

CINEMA ▶ El talent de la directora de cinema ripolletenca Belén Funes continua sense tocar sotre. La seva última pel·lícula, *Los tortuga*, ha estat guardonada en el prestigiós Festival de Màlaga, on ha rebut un triple reconeixement: el Biznaga de Plata a Millor direcció, Millor guió (amb Marçal Cebrián) i el Premi especial del jurat. Funes es proclamava d'aquesta manera com una de les grans triomfadores del festival, al qual van acudir les principals estrelles del cinema espanyol.

"Estic molt contenta de rebre aquest premi pel que significa històricament i també per qüestions de gènere", deia en recollir l'estatueta a la Millor Direcció. En el seu discurs, la ripolletenca agràia el suport a la seva família i amistats, i es felicitava a ella mateixa "per la feina feta i per saber com convèncer la gent per fer pel·lícules plegats".

El film està rodat entre els camps de Jaén i els carrers de Barcelona i narra una història marcada pel dol, les desigualtats so-

Funes amb un dels guardons que es va endur. Foto: Ajuntament

cial i la crisi de l'habitatge. En concret, se centra en la vida de la Delia, una taxista xilena emigrada fa 20 anys al barri de Collblanc, a l'Hospitalet, i la seva filla Anabel, de 18 anys, que afronten la mort del seu respectiu marit i pare, mentre una amenaça de desnonament posa en risc la seva economia. *Los Tortuga* es va preestrenar al Festival de Toronto l'any passat i també ha passat pel Festival Internacional de Cinema de Tesalónica, a Grècia, i pel de Göteborg, a Suècia. S'estrenarà a la gran pantalla el 23 de maig.

De la trajectòria de Funes cal destacar que va començar com a ajudant de direcció a pel·lícules com *Mientras Duermes* o *Rec 3: Genesis*, fins que l'any 2015 va dirigir el seu primer curtmetratge, *Sara a la fuga*, que va guanyar la Biznaga de Plata al Millor Curtmetratge al Festival de Màlaga. El seu segon curt també va ser premiat en diversos festivals i el seu primer film, *La hija de un ladrón*, va guanyar un premi al Festival de Cinema de San Sebastián, tres premis Gaudí i el Premi Goya a Millor Direcció Nobell.

Del segle XIII a l'actualitat: torna la tradició de la 'Tuna'

MÚSICA ▶ La tradició de la *Tuna* es remunta a la Salamanca del segle XIII, quan els universitaris amb pocs recursos s'unien per fer actuacions musicals que els ajudaven a finançar els seus estudis. Amb el pas del temps, es van anar popularitzant i estenent per l'Estat, de tal manera que avui dia encara existeixen *tunas* arreu d'Espanya. Tot i que molts les desconeguin, a Barcelona n'hi ha sis i totes elles es trobaran a Ripollet el 26 d'abril, en el marc de la Trobada Anual de *Tunas*.

Més d'un centenar de músics desfilaran per la rambla de Sant Jordi i actuaran al Teatre Auditori del Mercat Vell, mostrant tant el seu repertori musical com els

seus vestits d'època característics. Ho faran després de l'èxit rotund de l'any passat, quan Ripollet també va acollir la trobada, que anteriorment s'havia fet en altres ciutats pròximes a Barcelona. "Molta gent, sobretot joves, van descobrir les *tunas*, i la gent gran va revivre records de la seva joventut", recordava la primera tinent d'Alcaldia, Eva Herrera, en la presentació de l'acte.

La iniciativa l'organitza el Centro Aragonés de Ripollet i l'Ajuntament hi col·laborarà. "L'any passat va anar molt bé, amb gent als balcons i els carrers plens, i volem repetir, perquè és un incentiu per al comerç i la restauració", deia l'alcalde, Luís Tirado.

Tunas que participaran en la trobada d'enguany. Foto: Ajuntament

Cru Roja

UCRAÏNA ENS NECESSITA

COL-LABORA-HI

 www.cruzroja.es

 BIZUM al **33512**

 900 104 971

 Envia **SMS** amb la paraula **UCRANIA** al **38088** i dona **3€***

TRANSFORMA LA TEVA APORTACIÓ

 5€ Manta (individual)

 33€ Set cuina (5 persones)

 20€ Tendals plàstics 4 x 6 metres

* L'import íntegre (3€ IVA ínc.) del missatge es destinarà a Cru Roja Espanyola. (Movistar, Vodafone, Orange, Yoigo, Euskaltel). Att. client 900 104 971 donativos@cruzroja.es. Pol. Prot. dades www.cruzroja.es Imatge: Maksym Trebukhov / Ukrainian Red Cross Society

L'Observatori canvia de nom

Som l'Observatori Contra l'LGTFBIFòbia

Si has patit qualsevol situació
discriminatòria per motius d'orientació
sexual, identitat o expressió de gènere som
al teu costat!

**OBSERVATORI
CONTRA
L'LGTFBIFÒBIA**

Lobservatori.cat

observatori@liniavallès.cat

Concert de pop ● **Marta Knight, a la Vol**

La cantant de Martorell Marta Knight actuarà el 16 de maig a les 20 h a la Sala Vol del barri del Poblenou de Barcelona després de publicar el seu últim senzill, *Unbothered*, carregat de pop, indie i molta emoció.

L'art que repensa el barri de Bellvitge

INICIATIVA ● “El meu avi netejava altells a Bellvitge, i alguns, com el nostre, van quedar abandonats, i per això el vam recuperar”, explica Javi Morera, net d'un treballador de l'Hospitalet que, juntament amb Sílvia Galí, ha reformat un altell al número 87 de l'avinguda d'Europa. Ara fa un any, el van convertir en un espai que acull residències artístiques amb treballs que aborden problemàtiques socials i urbanístiques del barri.

AFAVORIR EL CANVI

Aquest projecte, anomenat L'Haltell, està format per Morera, que és urbanista, i Galí, mediadora cultural.

Morera ja havia treballat en aquest barri, però s'adonava que les propostes “no arribaven a la ciutadania”. Tanmateix, els dos membres sabien que Bellvitge era una zona amb un fort moviment veïnal, amb iniciatives com *No més*

blocs, i, per això, passat un temps, van obrir les primeres convocatòries artístiques per a creadors perquè desenvolupin projectes artístics durant mesos al nou local. El passat mes de març va acabar el projecte de l'artista i antropòloga Ana Echeverría, anomenat *Laboratorio de prácticas micelares*, que recupera la memòria històrica de Bellvitge amb recorreguts i arxius sonors.

FUTURS PROJECTES

L'artista i els membres de L'Haltell han entrat en contacte amb l'associació de veïns de la zona i, després, Echeverría ha creat un mapa interactiu per conèixer les històries del barri.

Aquests dies ja planifiquen un nou projecte, *Overthinking Overflowing*, per explorar la possibilitat d'una esplanaada cívica a la zona de Bellvitge, tocant al riu Llobregat.

Entre llibres i sense drogues: al Prat, la música es llegeix

LECTURA ● A la sala de concerts de La Capsa, al Prat de Llobregat, hi ha una activitat mensual anomenada *Book Clubbing*, on es comenta un llibre vinculat a la música. Les sessions són gratuïtes, tenen lloc l'últim dijous de cada mes i les condueix la periodista musical Eva Sebastián.

El projecte va néixer l'octubre passat per tal que els aficionats a la música poguessin gaudir-ne sense els excessos habituals: “Vam voler crear un espai per gaudir de la música de dia i en un ambient distès”, explica Lucía Vilchez, coordinadora del projecte. Cada mes, els assistents poden obte-

Les sessions del club de lectura musical són gratuïtes i es fan l'últim dijous de cada mes

nir, a la Biblioteca Antonio Martín del Prat, el llibre pertinent, i aleshores n'han de fer la lectura i pensar quins temes volen debatre.

GENERAR DEBAT

L'objectiu de les set trobades és, doncs, que tothom hi digui la seva, sense necessitat de ser un expert en la matèria. Un dia, per exemple, “n'hi va haver un que va dir que la música urbana és un crim”, comenten.

La sessió d'abril es farà el dia 27 i girarà al voltant de *Baleàric*, de Luis Costa i Christian Len, i comptarà amb la presència i una actuació de Costa. “Parlar amb els autors serveix per adonar-se de tot el que hi ha darrere d'un llibre”, apunta Sebastián.

Històries de vida i de mort que es teixeixen a Cornellà

Foto: Col·lectiu Tramadoras

EXPOSICIÓ ● Claudia Falquez sempre viatja amb un petit teler a la maleta. Ella és una de les tretze dones, d'edats i d'origens diferents, que hi ha darrere d'*Entre fils, habitant el teixit*, una exposició de tapissos a càrrec del Col·lectiu Tramadoras que es pot visitar al Castell de Cornellà.

La mostra està dividida en tres blocs: *El misteri de l'existència*, *Teixir-se* i *Oda tèxtil a la natura*. A cada sala s'hi poden veure peces que aborden temes profunds com la natura, el dol i la felicitat. A l'última secció hi trobem *Cosecha IV*, un dels tapissos de Falquez que homenatja el blat de moro del seu país d'origen, Colòmbia.

REIVINDICAR UN VELL OFICI

Presentar obres treballades durant tants anys, i que tracten temes tan profunds, fa pensar a les artistes que avui dia “no s'aprecia prou la feina tèxtil”, i encara menys quan les feines artesanies són vistes com “una moda temporal, com es veu amb el macramé”.

L'exposició es pot visitar fins al 27 d'abril de dilluns a divendres de 10 h a 14 h i de 17 h a 20 h, i els matins del cap de setmana.

El projecte va començar fa un any. Foto: L'Haltell

Salvadiscons: una 'peixera' musical amb més de 8.000 vinils al barri del Poble-sec

REFUGI CULTURAL ● Són quarts de nou de la nit i a la plaça de Santa Madrona del barri barceloní del Poble-sec uns joves seuen maldestrament en un banc i esclafen llaunes amb les mans. Potser també venen a conèixer Salvadiscons com nosaltres. Tiren carrer avall. Un altre dia serà.

Donant-hi una primera ullada, aquesta associació cultural sorprèn pel seu aspecte de peixera musical. Des de fora, es veuen unes enormes prestatgeries de fusta que acullen més de 8.000 vinils.

El bon rotllo comença tan bon punt hi entres. Ens reben tres socis, en David Ayllón, en Salva Torras i la Valentina

Montone, melòmans de soca-rel, que expliquen que tot aquest sarau va començar fa deu anys amb Torras i un antic soci, en Jordi Ribé. Tots dos estaven vinculats a la música i van comprar 600 discos d'un local nocturn i d'un segell que tancaaven. Passat un temps, el juliol del 2021 van obrir aquest local i van començar la compra i venda de discos, amb un focus especial en la música negra. A part, ofereixen sessions de discjòqueis de dimecres a diumenge, així com tallers per aprendre a punxar.

Salvadiscons, amb més d'11.000 socis, és, per tot plegat, un punt de trobada per a amants de la música.

Salvadiscons és al barri barceloní del Poble-sec. Foto: Joanna Chichelnitzky

Ram de les Històries

Al Ram de les Històries, un dels grups del Ram de l'Aigua, la nova associació LGTBIQ+ de Barcelona, hi ha club de lectura, projeccions de pel·lícules, tallers de dansa, col·loquis...

Apunta-t'hi ja!

ramdelaigua.org
@ramdelaigua

“Tinc el futbol al cap”

» Naila Calderón és un cas únic al futbol català actual: entrena el primer equip masculí de l'EFB Ripollet
 » “Confio plenament en cada jugador i ells amb mi. Sé que no ens posarem excuses”, diu la barcelonina

Toni Delgado
RIPOLLET

El compromís sempre ha estat una brúixola vital per als Calderón Martínez. “Filla, ens sap greu no apuntar-te a jugar a futbol. Tenim uns horaris molt complicats a la feina i no et podríem portar gaire als partits... I el compromís és imprescindible”, van comentar-li a la petita els pares, l'Ascen, cuinera, i el Juanjo, que treballa a l'aeroport del Prat. Quan Naila Calderón (Barcelona, 1995) observa una pilota de futbol, la veu com una amiga. “Al terreny de joc, el món s'atura. No hi ha res que em motivés tant com preparar un entrenament o un partit, i tractar de fer créixer cada jugador. Puc estar tota l'estona pensant-hi”, comparteix amb els ulls brillants.

“Tinc el futbol al cap i no als peus...”, confessa, entre riures. El seu cas és únic al futbol català actual. “Pel que tinc entès, ara soc l'única primera entrenadora d'un primer equip masculí entre Primera i Quarta Catalana”, es presenta la tècnica de l'amateur A de l'Escuela Fútbol Base Ripollet, debutant a Tercera Catalana. També és la coordinadora dels 16 equips de futbol 11 de l'entitat i hi entrena un infantil sots 13.

Calderón viu amb naturalitat una excepcionalitat, perquè només ha dirigit grups masculins. “M'han tractat i em tracten molt bé. Sobretot al principi, em trobava algú que no s'acabava de creure que jo fos l'entrenadora”, recorda la barcelonina, nascuda a la Maternitat i que ha fet vida a Palau-Solità i Plegamans. Va jugar a bàsquet en una lliga escolar, a l'Escola l'Esperança, a Baró de Viver.

DEFENSORA DEL POBLE

De petita, els professors la veien com la Defensora del Poble i sempre ha estat la delegada de classe i una estudiant excel·lent. Amb 13 o 14 anys feia classes de repàs als fills de les amistats dels pares.

Com sempre havia volgut ser periodista esportiva, va estudiar Periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i un Màster en Periodisme Esportiu a la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Calderón creu que va idealitzar massa l'ofici. “Malgrat que vaig tenir experiències molt

Naila Calderón, just abans d'un entrenament amb l'amateur A de l'Escuela Fútbol Base Ripollet. Foto: Toni Delgado

bones, passava massa hores lluny de la meua gent”, confessa. Així que va decidir cursar un Màster de Professorat, també a l'Autònoma: “Quan vaig tornar a una aula, aquest cop ja com a professora en pràctiques, hi vaig trobar el meu espai, més enllà del futbol”. En aquell moment ja era entrenadora. Ja tenia la pilota assegurada a la vida.

La seva prioritat és formar i ajudar els alumnes, i veu el programa acadèmic com una excusa perquè siguin més curiosos, curiosos i experts en Llengua i Literatura Castellana, la seva matèria. És professora de Primer i Segon d'ESO a l'Institut Escola La

“Em tracten i m'han tractat molt bé. Al principi a algú li sobtava més que fos la tècnica”

Jota, de Badia. Són adolescents en situacions socioeconòmiques complicades. “Intento donar el millor de mi i pateixo molt pels altres, i, alhora, tracto de relativitzar les coses tant com puc. Si no ho fes, no podria viure. Perquè tinc molts alumnes i, a l'Escuela Fútbol Base Ripollet, tracto amb 500 nens. Cada persona té els seus problemes i inquietuds”, enraona.

Conversem en un despatx ubicat a prop de la sala de juntes, on va començar la història de Calderón amb l'entitat. S'hi va presentar amb altres jugadors de l'AE Can Mas, als qui havia dirigit com a segona entrenadora. L'EFB Ripollet els va oferir in-

corporar-se al club i crear un nou equip des de zero.

“Naila, per què no entrenes tu el grup? Els jugadors confien en tu”, em va proposar l'Alberto, que era el president”, recorda, amb els ulls alegres. Tenia molts nervis i inseguretats perquè mai havia estat primera entrenadora i gairebé no ha jugat a futbol. En el seu moment, va entrenar-se amb un club de futbol sala de Palau-Solità i Plegamans, i, més tard, ja va competir, a futbol 7, amb l'Atlètic Polinyà.

La motivava molt ser primera entrenadora d'un equip construït des de zero, amb futbolistes de diferents procedències. “El primer curs vaig preguntar moltíssim als jugadors. Em van ajudar molt. Mai tindrè la seva visió, perquè no tinc experiència com a jugadora, i, alhora, noto que vaig creant la meua manera d'entrenar, una espècie de segell”, celebra. Calia cimentar el projecte amb unes bases sòlides: la paciència, el respecte, l'esforç, la professionalitat i el compromís.

EL PRIMER COMPROMÍS

Malgrat que al grup hi havia bons jugadors, la barcelonina va deixar clar quin era el full de ruta. “Segurament no pujarem aquest any. Hem d'anar a poc a poc i consolidar-nos com a equip”, els vaig comentar. El primer compromís va ser crear una base de 20 o 22 jugadors que s'entrenessin cada dia, i fins avui ha sigut així. Per molta qualitat que tinguis, si no vens als entrenaments, no jugaràs”, descriu. El model i els resultats han anat atraient nous i millors futbolistes.

L'equip no ha deixat de créixer. Els dos primers anys, a Quarta Catalana, els costava competir i guanyar els equips de la zona alta de la classificació. “Se'ns feia difícil concentrar-nos i ens bullia la sang. L'any passat no vam fallar i vam fer els deures molt bé”, destaca Calderón. El grup va ascendir de categoria com a campió del grup 13, i amb 65 punts, 124 gols a favor i només 25 en contra.

L'amateur A va aterrar a Tercera Catalana amb tres victòries consecutives contra el CE La Farga XXI (3-2), el CE Llorençà FC (2-5) i el CE Olímpic Can Fatjó (4-0). “Felicitava els jugadors,

“A l'aula, com a professora, hi vaig trobar el meu espai, més enllà de la pilota”

perquè ho estaven fent molt bé, i els demanava calma, perquè la Lliga és molt llarga... I de seguida vam rebre un cop de realitat —van sumar cinc punts sobre 45 possibles—. Va ser difícil de gestionar per a tots, perquè veníem de ser campions...”, analitza.

Reconeix que els ha costat assentar-se i relativitzar les coses a la nova categoria. De fet, va arribar un punt en què l'entrenadora ja no sabia què dir ni què fer, perquè tots s'hi deixaven l'ànima i el triomf no arribava. “Vaig reunir-me amb els capitans i els vaig comentar que creia que havia de fer un pas al costat perquè vingués una altra persona amb idees no-

ves, i em van donar un suport que mai oblidaré”, s'emociona.

Assumeixen que patiran fins al final de temporada. “Hem millorat molt en defensa i som més competitius que abans. Confiam que ens salvarem. No vam empatar contra el líder, el CF Júnior, perquè Déu no ho va voler”, adverteix Calderón. Dos dies després de l'entrevista, van guanyar per 6-5 el CF Maurina Egara, el tercer classificat.

A l'equip hi té la parella i els millors amics, i no es perd un sopar ni una festa amb el grup. “Confio plenament en cada jugador i ells en mi. Sé que no ens posarem excuses”, destaca. El més veterà li treu 20 anys al més jove. Salts generacionals que no impedeixen que l'equip sigui una pinya.

UNA DOTZENA DE TÈCNQUES

Celebra que a l'EFB Ripollet hi hagi una dotzena d'entrenadores i que algunes dirigeixin equips masculins de la base. “Els clubs, les juntes directives i els directors esportius també han d'apostar perquè les entrenadores dirigeixin els seus primers equips masculins. Ho podem fer igual de bé que els homes i que ells ho fan amb els equips femenins. A les noies i les dones, les animo que s'atreveixin a fer el pas. Tampoc ajuda que no hi hagi gaires referents”, dissectiona.

Abans d'apagar la gravadora, em parla del seu “pare futbolístic”, Alberto Javier Aranda, l'etern president del club, traspasat el 26 de setembre de 2023, pocs dies abans de l'inici de la temporada anterior. “Parlàvem molt i em cuidava tant... L'Alberto era un referent, una persona tan especial que canviava estats d'ànim i que solucionava problemes amb la seva presència. Després del seu adeu, guanyar cada partit va passar a ser encara més important. Encara desitjàvem l'ascens amb més forces, per agrair-li la seva confiança. Fer realitat el somni va ser màgic”, recorda, emocionada.

El llegat d'Aranda al club continua a la presidència —perquè la seva dona, Puri Moreno, ha agafat el seu relleu—, a la coordinació de futbol 7 —parcel·la del seu fill Alberto, jugador també de l'amateur A—, i a cada racó del camp. “La seva pèrdua va ser i continua sent un cop duríssim. El trobem tant a faltar...”, conclou Calderón.

MITJANS DE PROXIMITAT, EL BATEC DE LA COMUNITAT.

Tota comunitat necessita un cor, un cor per fer-la bategar, per crear vincles, per reforçar la identitat, per arrelar-nos al territori. I en un món de canvis i d'incerteses, oferir informació propera amb un periodisme rigorós i de confiança.

AMIC, 600 mitjans de proximitat, a tots els territoris de parla catalana.

amic

Viu en línia

videojocs | **Burden of Command**

Es tracta d'un joc de rol i d'estratègia per a ordinador que porta el jugador a dirigir una companyia d'infanteria en la Segona Guerra Mundial.

No t'ho perdís

Foto: FANGO

FANGO

Aquesta primavera, FANGO torna a convertir la Monumental de Barcelona en un espai festiu, amb dues noves propostes musicals. La primera, el 12 d'abril, porta el nom de *Canela a Rama* i fusiona la rumba més de carer amb l'electrònica en diverses sessions en directe de DJ. La segona, *Indie is NOT dead*, el 17 de maig, recuperarà aquest estil de música amb actuacions de grups en directe. Més enllà de la música, el festival també comptarà amb una variada oferta gastronòmica, amb una selecció de *food trucks* amb tota mena de menjars.

Famosos

La *influencer* Aida Domènech, popularment coneguda com a Dulceida (Montgat, 1989), ha estrenat la seva pròpia docusèrie, *Dulceida al desnudo 2+1*. Es pot veure a *Amazon Prime* des del 4 d'abril i segueix la creadora de contingut al llarg d'un any. Més enllà de mostrar el seu dia a dia i tot el que hi ha darrere dels vídeos que penja a les xarxes socials, també treu a la llum moments íntims de la seva vida i carrera professional. La docusèrie continuarà pròximament amb una segona temporada, centrada en el seu matrimoni i el naixement de la seva filla. Dulceida destaca per ser la primera *blogger* d'Espanya i, més enllà de les xarxes, per haver treballat de model i d'actriu. També és famosa per haver estat una de les primeres figures públiques a declarar la seva bisexualitat. Ha guanyat diversos premis, com el Best Influencer Forbes 2022.

La fitxa

QUI ÉS?

D U L C E I D A

ÉS FAMOSA PER...

Ser una reconeguda 'influencer'

És considerada la primera *blogger* d'Espanya

QUÈ HA FET?

Presentar la seva docusèrie

Revela les seves intimitats i moments més personals

A LES XARXES...

Felicitations per la producció

Els fans descobreixen una nova faceta de Dulceida

Llibres

El loco de Dios en el fin del mundo
Javier Cercas

Es tracta d'una novel·la que aborda una de les preocupacions fonamentals de la societat actual: el paper de la religió i de l'espiritualitat avui dia i la recerca de la immortalitat. Ho fa partint d'una proposta que li va fer el Vaticà, que, de forma insòlita, li va oferir fer un viatge a Mongòlia juntament amb el papa Francesc.

Teatre

Un monstruo viene a verme
José Luis Arellano

Arriba al Teatre Apolo de Barcelona l'adaptació teatral de la novel·la de Patrick Ness que Juan Antonio Bayona va portar a la gran pantalla. Explica la història d'en Conor, un nen de 13 anys que cada nit té el mateix malson des que la seva mare va caure malalta. Amb un monstre que se li apareix al jardí, viu diferents aventures, fins que decideix fer front a les seves pors.

Música

Post
Carles Viarnès

El pianista i compositor Carles Viarnès presenta aquest disc, amb una nova sensibilitat que posa èmfasi en els detalls, el retorn a l'atenció plena i la contemplació. El músic compagina el seu instrument habitual, el piano, amb l'hiperorgue que tants bons resultats creatius li va donar en el seu anterior àlbum, a més de fer servir seqüenciadors i sintetitzadors.

Pelis i sèries

Molt lluny
Gerard Oms

El film narra la història d'en Sergi, que viatja a Utrecht amb la família. Però abans d'agafar el vol de tornada a Barcelona, pateix un atac de pànic i decideix quedar-se a Holanda. Incapaç de donar una explicació lògica als seus, talla el contacte amb el passat. A partir d'aquell moment, haurà de sobreviure sense diners, sense casa i sense parlar l'idioma.

ESTILS DE VIDA

Abans que et cremis, fes això

Foto: Freepik

📌 SALUT LABORAL

Un estudi impulsat per l'UGT revela que gairebé un 40% dels sanitaris presenten nivells molt alts de la síndrome d'estar cremat per la feina, coneguda popularment per la seva terminologia anglesa, *burnout*. L'anàlisi parla només dels treballadors de l'àmbit de la salut, però aquest fenomen afecta molts altres sectors. És evident que la solució implica les estructures de poder de l'empresa, però hi ha algunes coses que podem fer com a treballadors per prevenir alguns d'aquests incendis.

Les principals raons per estressar-se, segons l'informe, són la falta de reconeixement, l'elevat ritme de treball i la falta de suport per part dels supervisors. Tres factors que ben segur es reproduïxen en molts llocs de treball. Per corregir-ho, en primer lloc, hem de fer valdre la nostra feina i recordar totes les tasques que assumim. També podem proposar millores en l'organització, perquè s'adapti millor als ritmes de treball. Finalment, cal demanar el suport que calgui, per escrit i amb bons arguments.

En paral·lel, i per si de cas, els especialistes en *burnout* recomanen aprendre a desconnectar fora de la feina, combinant activitats d'oci i físiques que ens ajudin a apagar els focs interiors.

Les claus .....

SUPORT

Cal avançar-se a les situacions d'estrès i reclamar ajuda si sentim que les càrregues de feina o les responsabilitats són excessives

ESPORT

Les activitats físiques i l'esport contribueixen a descarregar tensions acumulades al llarg de la jornada laboral

VINCLES

Quedar amb amics o familiars després de la feina ens permet desconnectar de les obligacions i mantenir els vincles afectius

FLEXIBILITAT

En situacions estressants, tant a la feina com a casa, convé organitzar-se d'una forma més natural i flexible

Foto: Freepik

Segueix-nos

a les xarxes socials

@liniavallesc

x

facebook

instagram

27 D'ABRIL

La Grossa de Sant Jordi

PER BITLLET DE 5€

TOCA QUE TOCA

Loteries de Catalunya

Et toca a tu. Ens toca a tots